

технологій, розробок та інновацій), взаємодії (проведення заходів у тісній співпраці з іншими правоохоронними органами, а також громадськістю), повноти та диференціації (охоплення заходами всіх категорій населення та відповідність заходів стану об'єктів, що відпрацьовуються).

Список використаних джерел

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин 1988 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096#Text.

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

3. Закон України « Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/z950062?ap=1>

5. Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовини та їх аналогів та прекурсорів» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

Федорак Вероніка Петрівна,

здобувач вищої освіти навально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Патик Леся Леонідівна,

доцент кафедри кримінальної та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах сьогодення, максимальних змін набувають специфічності норми національного законодавства та порядок проведення певних процесуальних дій. Працівники Національної поліції щодня фіксують низку злочинів, де першочерговою слідчою (розшуковою) дією є огляд місця події, який відіграє важливу роль у збиранні та встановленні обставин кримінальної події.

Огляд місця події (далі ОМП) – це первинна, невідкладна слідча (розшукова) дія, мета якої полягає у вивченні матеріальної обстановки місця де вчинено злочин або де є матеріальні сліди, пов'язані з подією злочину шляхом безпосереднього особистого її сприйняття слідчим

або іншими учасниками огляду для виявлення, фіксації і вилучення різних слідів злочину й інших речових доказів, з'ясування механізму події та інших обставин, які мають значення для розслідування [1, с. 5; 2, с. 161]. ОПМ під час досудового розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану проводиться слідчо-оперативною групою (далі – СОГ) у порядку, визначеному ст.ст. 223, 233, 237, 238, 239, 615 Кримінального процесуального кодексу України [3]. Фіксація ходу та результатів огляду здійснюється з дотриманням вимог ст.ст. 104-107, 615 КПК України [3].

Оскільки в Україні діє воєнний стан, то ОПМ має певні особливості, зокрема: 1) найголовнішим правилом є забезпечення безпеки СОГ; 2) має бути тісна координація з різними службами безпеки та оборони; 3) застосовуються різноманітні технічні засоби фіксації, наприклад безпілотні літальні апарати; 4) застосовуються максимально глибокі знання у галузі військової техніки, тактики та стратегії, щоб правильно інтерпретувати події та обставини; 5) важливими для отримання будь якої інформації про злочин є зв'язки з громадськістю [5].

Проведення ОПМ складається з таких етапів: підготовчого, робочого, заключного. Підготовчий етап розпочинається з моменту прийняття слідчим рішення про проведення огляду місця події та умовно поділяється на дві стадії: дії слідчого до виїзду та безпосередньо на місці події [4, с. 416].

На підготовчому етапі до огляду визначається склад СОГ. Це здійснюється з урахуванням об'єкта, що є місцем події, його меж і ймовірної кількості слідів, а також способу вчинення злочину, пов'язаного зі збройною агресією проти України. До СОГ можуть входити: 1) слідчий або декілька слідчих; 2) працівник оперативного підрозділу; 3) спеціалісти: вибухотехнік, спеціаліст з питань застосування ракетних військ та артилерії, а також військової авіації, спеціаліст-криміналіст, судово-медичний експерт, спеціаліст із питань озброєння, фрагментів боеприпасів. За необхідності залучаються інші учасники: сапери Збройних Сил України; працівники ДСНС; кінологи зі службово-пошуковими собаками; військовий (місцевий провідник); фахівець з оцінювання вартості майна; працівники моргу або волонтери, які доставлятимуть трупи оглянутих осіб, та особи (волонтери), які проводитимуть роботи з розкопування могил [6, с. 20-21].

Тактика огляду на робочому етапі передбачає загальну та детальну стадії огляду. Загальна стадія – це стадія в ході якої слідчий знайомиться з місцем події, визначає межі огляду, висуває версії стосовно події. Детальний огляд, включає поглиблене дослідження

місця події, об'єктів з метою виявлення слідів злочину та ретельного опису їх у протоколі [4, с. 418].

На заключному етапі огляду слід вилучити усе виявлене, завершити фіксацію цієї слідчої (розшукової) дії. Однак, за відсутності можливості складання процесуальних документів про хід і результати проведення огляду фіксація здійснюється доступними технічними засобами з подальшим складенням відповідного протоколу не пізніше сімдесяти двох годин з моменту завершення огляду (абз. 2 п. 1 ч. 1 ст. 615 КПК України) [3].

З вище доведеного можна зробити такий висновок, що ефективно проведення огляду місця події вимагає комплексного підходу та врахування різних факторів. Ретельна та професійна підготовка особового складу і використання сучасних технологій є ключовими елементами успішного огляду.

Список використаних джерел

1. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук.-практ. посібник / за ред. Н. І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2005. 216 с.

2. Криміналістика: підручник / Кол. авт.: В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін. / За ред. проф. В.Ю. Шепітька. 4-е вид., перероб. і доп. Х.: Право, 2008. 464 с

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 року № 4651-VI / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

4. Криміналістика : підручник / [В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В.В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с.

5. Ганзевич В.В. Особливості огляду місця події під час воєнного стану. Інтернет конференція. Вісімдесяті економіко-правові дискусії. Серія: Юридичні науки. 24.11.2023. URL: <http://www.spilnota.net.ua/article/id-4606/>

6. Пам'ятка для курсантів закладів вищої освіти МВС України з документування злочинів, в пов'язаних із збройною агресією РФ проти України : [практ. посіб.] / кол. авт.-уклад.: О.А. Моргунов, О.М. Музичук, В.В. Романюк та ін. ; упоряд.: В.О. Невядовський ; за заг. ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 44 с.